

XII. Työväenasiain lautakunta.

Työväenasiain lautakunnan kertomus sen toiminnasta vuonna 1906 on sisällöltään seuraava:

Lautakunnan
jäsenet.

»Työväenasiain lautakuntaan kuuluivat vuonna 1906 seuraavat henkilöt, nimittäin: tehtailija V. von Wright (puheenjohtajana), filosofianmaisteri Oskar Groundstroem (varapuheenjohtajana), professori C. E. Holmberg, montttööri K. A. Kärki, satulaseppä J. H. Alkunen, muurarimestari A. Ärt ja ratatirehtööri Aug. Granfelt. Varajäseninä olivat: insinööri Jonathan Reuter, tehtailija G. W. Sohlberg, kirvesmies M. Hälleberg (Paasivuori), yliopistonlehtori Hugo Bergroth, lakitieteentohtori Leo Ehrnrooth ja puutarhuri V. Sagulin.

Työväenopisto-
kysymys.

Siihen erittäin suureen tärkeyteen nähden, etenkin kun valtiollinen äänioikeus silloin piti ulotettaman kaikkiin kansankerroksiin, mikä on siinä että opetus, myös mikäli sen tarkoituksena on kohottaa kouluikää vanhempien työmiesten sivistystä, järjestetään mahdollisimman parhaalla tavalla, tehtiin Lautakunnan ensimmäisessä kokouksessa kyseessäolevana vuonna, tammikuun 31 päivänä, ehdotus ryhtymisestä valmistaviin sensuuntaisiin toimenpiteisiin, että viime vuosina täällä järjestetyn ylemmän työväenopetuksen pohjalle perustettaisiin työväenopisto osittain vakinaisine opettajineen, ja katsoi Lautakunta mainittuun ehdotukseen yhtyen sopivimmaksi jättää kysymykseen tarkempi valmistelu valiokunnalle, jossa olisi kaksi jäsentä edustamassa Ruotsalaisen työväenopetuksen toimikuntaa ja yhtä monta Suomalaisen työväenopetuksen toimikuntaa sekä kolme tämän Lautakunnan valitsemaa edustajaa. Sittenkun näin ehdotettu ja päätetty valiokunta oli muodostautunut, on se kuluneena vuonna käsitellyt kysymystä edellämämainitun opetuksen järjestämisestä, kuitenkin loppuunkäsittelemättä sitä ennenkuin kuluvan vuoden alussa, jonka vuoksi ja koska valiokunnan antama mietintö lähimmässä tulevaisuudessa jätetään

Valtuustolle, ei ole syytä tässä yhteydessä tarkemmin tehdä selkoa mainitun valiokunnan työstä.

Toinen ehdotus, joka myös tarkoitti työväenopetuksen edistämistä, nostettiin samassa Lautakunnan kokouksessa, nimittäin kysymys siitä, eikö siihen katsoen, että kaikissa työväenopetusta tarkoittavissa yrityksissä puute kylläksi suurista luentosaleista on ollut erittäin tuntuva, mitään voitaisi tehdä siihen suuntaan, että seurakunnan kirkkoja vastaisuudessa voitaisiin kyseessäolevaan tarkoitukseen luovuttaa, mutta päätti Lautakunta siitä keskusteltuansa toistaiseksi olla ryhtymättä toimenpiteisiin mainitussa kysymyksessä.

Ehdotus kaupungin kirkkojen käyttämisestä työväenopetukseen.

Käsitellessään kysymystä vakinaisen työväenopiston perustamisesta oli Lautakunta sitä mieltä, että kaikissa tapauksissa tähänastisia ylemmän työväenopetuksen kursseja olisi jatkettava. Saamansa tehtävän mukaisesti näihin kunnan järjestämän ylemmän työväenopetuksen kursseihin nähden, on Lautakunta tarkastanut sanottujen kurssien toimikuntain laatimia kustannusehdotuksia ja opetussuunnitelmia, jotka olivat pääasiallisesti samantapaisia kuin tähänasti sekä niiden nojalla ehdottanut, että tarkoitukseen määrätty vuosiraha jaettaisiin samoin kuin aikaisemmin, niin että 7,200 mk. määrättäisiin suomalaista ja 4,800 mk ruotsalaista opetusta varten, kuin myös että Lautakunnan mainitussa kirjelmässä tarkemmin esittämien syitten nojalla, jolloin erikoisesti pantaisiin painoa niille suurille sivistystarpeille, jotka uusi ajanjakso valtiolisessa ja yhteiskunnallisessa elämässämme asetti kansan syville riveille, samaan tarkoitukseen lisäksi myönnettäisiin 2,940 mk. suomalaista ja 1,400 mk ruotsalaista opetusta varten eli yhteensä 4,340 mk. Tämän Lautakunnan esityksen Valtuusto myös hyväksyi.

Ylempi työväenopetus.

Esiteltäessä Rahatoimikamarin lähetettä »Balder i Sörnäs» nimisen raittiusyhdistyksen Valtuustolle tekemän anomuksen johdosta oikeudesta yhdistykselle saada puoleen hintaan lunastaa käyttämätön tontti N:o 5 Vilhonvuorenkadun varrella, jolle tontille yhdistys aikoi rakentaa uutisrakennuksen saadakseen oman huoneuston, päätti Lautakunta viimekulu- neen syyskuun 6 päivänä kirjelmässä Rahatoimikamarille huomauttaa, että koska yhdistyksen varat eivät ole suuremmat kuin noin 600 mk. ja yhdistyksen jäsenluku oli vain 85, Lautakunta ei katsonut voivansa puoltaa suostumusta anomukseen.

Lausunto Balder-yhdistyksen anomuksesta saada lunastaa tontti.

Sen johdosta että viime kesänä oli esiintynyt sellaisia tapauksia, että eräät kunnalliset virastot, joitten asiana oli johtaa kaupungin töitä, ovat

Selonteko palkkasuh- teista kunnal-

lisissä töissä
Skandinavian
maissa.

tehneet työmiesten kanssa ryhmäsopimuksia työpalkoista y. m., nostettiin viimeainitussa kokouksessa kysymys siitä, eikö Lautakunnan olisi tehtävä mitään siihen suuntaan, että sellaisia sopimuksia tehtäessä kaupungin puolelta yhdenmukainen menettely tulisi käytäntöön, kuten esim. Tukholmassa ja Malmössä on tapahtunut, ja jätettiin tässä tilaisuudessa Lautakunnan sihteerin tehtäväksi laatia esitys siitä, miten muissa maissa suhteet kaupunkien ja niitten työmiesten välillä on järjestetty sekä siinä erikoisesti kiinnittää huomiota asiantilaan Skandinavian maissa. Silloisen sihteerin siirryttyä toiseen toimeen, on mainittu tehtävä siirtynyt Lautakunnan nykyiselle v. t. sihteerille.

Avustettujen
yhdistysten ja
laitosten val-
vonta.

Tilivuoden kuluessa on Lautakunta tarkastanut ja Valtuustolle lähettänyt niitten erinäisten yhdistysten ja laitosten antamat kertomukset, jotka ovat saaneet avustusta anniskelu- ja vähittäismyyntiosakeyhtiöitten voittovaroista, sekä tämän lisäksi sihteerinsä avulla valvonut näiden yhdistysten ja laitosten toimintaa».